

LIDSKÝ HLAS BESEDY BRNĚNSKÉ

Lidský hlas provází filharmonický sbor Besedy brněnské již celých 160 let.

Když se na podzim roku 1860 rozhodla skupina brněnských vlastenců realizovat pravidelná hudební vystoupení pro posílení národního uvědomění českého obyvatelstva v poněkud odlehčeném městě, zdaleka netušila, že Beseda brněnská bude v jihomoravské metropoli nepřetržitě působit a oslavovat vysoké výročí svého založení.

Z historie sboru bylo napsáno mnoho a některé skutečnosti se opakovaně dostávají do článků. Jsou k dispozici na internetových stránkách, na stránkách knih a almanachů a navíc, většina příznivců sboru je zná. Například skutečnost, že za založením sboru, nejprve jen mužského, stál člen konventu řádu augustiniánů P. Pavel Křížkovský. Sochu tohoto skladatele a zakladatele moderního českého sborového zpěvu lze najít v dolní části Špilberku při vstupu do parku z ulice Údolní a stejně tak i pamětní desku, připomínající založení Besedy brněnské na zdi Augustiniánského opatství svatého Tomáše, naproti vchodu do Basiliky Nanebevzetí Panny Marie.

Od založení Besedy až do dnešních dnů se ve vedení sboru vystřídala celá řada vynikajících 18 sbormistrů, vedle nichž má nezastupitelné místo Leoš Janáček, který se tomuto sboru s krátkými přestávkami 12 let věnoval. Vyžadoval precizní interpretaci náročnějších skladeb a jejich nastudování věnoval obrovské úsilí. Jeho reprezentativní koncerty si získaly obdiv doma i v zahraničí. Ne vždy byl s vedením Besedy ve shodě. Ke smíření Leoše Janáčka s Besedou došlo po premiéře jeho Glagolské mše 5. prosince 1927 v sále brněnského Stadiónu pod taktovkou Ferdinanda Vacha. V Besedě zanechal Leoš Janáček svou významnou a nezapomenutelnou stopu, podmíněnou vztahem k lidskému hlasu. Pro něj byl lidský hlas nejryzejším hudebním nástrojem a ve své různorodé působivosti

nevýčerpatelným zdrojem uměleckého vzrušení, tak jak to popisuje v knize Po zarostlém chodníčku František Kožík.

Lidské hlasy byly pro Leoše Janáčka nástroje, které slýchal a k nimž se vracel, když mu nestačily tóny umělé. Díky jejich variabilitě v nich viděl úžasnou barevnost. Přál si živoucí obsah slova zakomponovat do výrazu, který vyžadoval u zpěváků. Zatímco úsměv hlasu prozrá, emoce dává hlasu zvláštní hloubku a barvu. Podle něj hlas nese emocionální poselství tak dokonale jako žádný jiný nástroj. Umí působivě promlouvat do duší lidí, dovede je rozveselit, roztesknit, dovede jim dodat energii, optimismus a pocit radosti ze života. A právě v dnešní době zasažené koronavirovou pandemií, kdy není možné vystupovat, pořádat koncerty, zpívat v chrámech a kostelích, doprovázet mši a také oslavovat naše výročí, posíláme touto cestou hudební veřejnosti a našim příznivcům svoje vyznání.

Zpíváme prostřednictvím našich nahrávek a naše činnost se přesunula do virtuální sféry na <http://www.bfsbb.cz/cs/>. Samostudiem dalších skladeb rozšiřujeme náš repertoár a připravujeme se na budoucí koncerty. Těší-

me se, že vám všem brzy budeme rozdávat krásu lidského hlasu; a i kdyby byly v hledišti koncertního sálu, v kostele nebo v divadle dvě, tři desítky návštěvníků, budeme zpívat tak, jako kdyby byly tyto prostory naplněny stovkami lidí, to proto, že cítíme, spolu s naším skvělým sbormistrem Petrem Kolařem, možnost lidem předávat živoucí obsah slov zakletých do výrazu varování a proseb, do výrazu lásky, radosti a vzájemného pochopení.

Budeme opět šťastni a hlasem v hudbě, tedy zpěvem, rozdávat to, co skladatelé do svých děl zakomponovali. Bude nám opět velkou odměnou vidět návštěvníky, kteří z koncertu odcházejí s melodií na rtech, se štěstím v srdci a s pokojným pozitivním pocitem. Cítíme, že zpěv je něco jako droga, jako balzám pro všechny naše duše, balzám, na který jsme si zpěváci i posluchači zvykli. Ano, zvykli jsme si na ten nádherný pocit po přijetí neškodného a účinného léku. A najednou nám dnes všem chybí. Tak si přejme, abychom tento lék mohli všichni plnými douškami brzy opět užívat. Léč, který vede k větší pokoře, k větší lásce, k většímu vzájemnému pochopení. Bude to nejen naše souznění ve zpěvu, ale souznění srdce a duše každého z nás. To všechno v dnešní době potřebujeme. A proto věříme, že prosincový koncert Brněnského filharmonického sboru Besedy brněnské bude oslavou nejen jeho 160. jubilea, ale také oslavou konce pandemických opatření.

Brněnský filharmonický sbor Beseda brněnská si dovoluje vyjádřit poděkování všem partnerům za spolupráci, zejména městské části Brno-střed a statutárnímu městu Brnu.

Libuše Trnková ■

